

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Majchráka a sudcov JUDr. Jána Mihala a JUDr. Jany Serbovej v trestnej veci proti obžalovanému **J. K. a spol.**, pre pokus trestného činu vraždy podľa § 8 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. i/ Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí 26. augusta 2008 v Bratislave o návrhu obžalovaného J. K. na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. rozhodol,

t a k t o:

Trestná vec obžalovaného J. K. a spol. sa Krajskému súdu v Trnave **n e o d ň í m a .**

O d ô v o d n e n i e:

Krajskému súdu v Trnave bol predložený návrh obžalovaného J. K. na odňatie jeho veci, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 1 T 50/2007 a jej prikázanie inému súdu, pričom sa dožadoval, aby jeho vec bola delegovaná súdu mimo obvodu Krajského súdu v Trnave.

Obžalovaný J. K. svoj návrh na odňatie a prikázanie veci odôvodnil tvrdením, že všetci sudcovia Okresného súdu Trnava, ale aj Krajského súdu v Trnave sú voči nemu zaujatí. V rozsiahlom podaní, týkajúcom sa predovšetkým podrobného rozboru doteraz vo veci vykonaných dôkazov okresným súdom a ich hodnotením vyjadril názor, že na Okresnom súde Trnava a Krajskom súde v Trnave nemôže byť zabezpečené nestranné a zákonné prerokovanie jeho trestnej veci. Poukazoval predovšetkým na to, že podľa skorších rozhodnutí tak okresného, ako aj odvolacieho súdu nie sú v rámci hodnotenia vykonaných dôkazov brané do úvahy jeho tvrdenia a dôkazy, ktoré svedčia o neopodstatnenosti jeho trestného stíhania. Namietal tiež, a to aj prostredníctvom faxového podania, zaslaného Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky prostredníctvom jeho obhajcu, že súdy oboch stupňov porušujú jeho zákonné práva, najmä princíp prezumpcie nevinu, nedôsledne reagujú na jeho návrhy na doplnenie dokazovania a námietky vo vzťahu k dôkazom už vykonaným. Okresný súd navyše opakovane rozhodol o jeho námietkach zaujatosti nezákonným spôsobom. Od rodinných príslušníkov spoluobvineného Ľ. M. sa dozvedel, že súdy

oboch stupňov môžu byť ovplyvnené osobami z okolia poškodeného, a preto nemá dôveru v nestrannosť a nezaujatosť rozhodovania tak okresného, ako aj krajského súdu.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

V posudzovanej veci sudcovia príslušného senátu Krajského súdu v Trnave (ide podľa rozvrhu práce Krajského súdu v Trnave o senát, príslušný na rozhodovanie vo veciach zapísaných do registra 3 Nto), ktorí majú rozhodnúť o návrhu obžalovaného na odňatie veci Okresnému súdu Trnava a jej prikázaní inému súdu vo svojich vyjadreniach poukázali na to, že obžalovaného J. K. osobne nepoznajú a necítia sa byť zaujatí voči nemu, pričom im nie sú známe ani iné dôvody, pre ktoré by boli vylúčení z prejednávania jeho trestnej veci. Nič na tom nemení skutočnosť, že viacerí sudcovia, ktorí by sa so zreteľom na už spomínaný rozvrh práce Krajského súdu v Trnave, teoreticky mohli zúčastniť rozhodovania o naznačenej otázke v posudzovanej veci sú t.č. na dovolenke a preto sa k námietkam obžalovaného ani nevyjadrili. Ich účasť na rozhodovaní v posudzovanej veci je totiž práve v dôsledku čerpania dovolenky vylúčená a z obsahu vyjadrení sudcov krajského súdu, ktorí môžu byť v posudzovanej veci činní vyplýva, že obžalovaného J. K. osobne nepoznajú a nie je im známa ani žiadna iná okolnosť, ktorá by opodstatňovala dôvod pre ich vylúčenie v zmysle § 31 Tr. por.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa § 31 ods. 2 Tr. por. sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, ak bol v prejednávanej veci

činný ako prokurátor, policajt, spoločenský zástupca, obhajca, splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného, zástupca poškodeného alebo spoločný zástupca poškodených.

Podľa § 31 ods. 3 Tr. por. z rozhodovania na súde vyššieho stupňa je okrem vylúčenia podľa odseku 2 vylúčený sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa, a naopak. Z rozhodovania o dovolaní je vylúčený ten, kto sa v prejednávanej veci zúčastnil na rozhodovaní ako sudca alebo prísediaci súdu iného stupňa. Z rozhodovania o sťažnosti na nadriadenom orgáne je vylúčený prokurátor, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal alebo dal naň súhlas alebo pokyn.

Z dikcie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že zákon taxatívne vypočítava dôvody, pre ktoré možno mať pochybnosti o nezaujatosti toho-ktorého orgánu činného v trestnom konaní, a v dôsledku existencie ktorých je preto vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. Skôr uvedené ustanovenia trestného poriadku bližšie rozvádzajú všeobecnú požiadavku na činnosť orgánov činných v trestnom konaní, aby postupovali nestranné a nezaujato. Ustanovenie § 31 Tr. por. je prostriedkom zaistenia dôvery strán i verejnosti v nestrannosť trestného konania. Rozhodnutie o vylúčení sudcu z dôvodov uvedených v § 31 Tr. por. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi s tým, že príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon. Vzhľadom na uvedené možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci iba celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi bránia rozhodovať v súlade so zákonom spravodlivo a nezaujato.

Uplatnenie inštitútu § 31 ods. 1 Tr. por., o ktorý obžalovaný J. K. v podstate opieral svoj návrh na odňatie a prikázanie veci, prichádza do úvahy len vtedy, ak je existencia pomeru, vzbudzujúceho pochybnosť o nezaujatosti úradnej osoby pre jej pomer k veci, k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, prípadne k ich zástupcom, splnomocnencom a obhajcom preukázaná. Pre taký záver však nepostačuje len subjektívny a dôkazmi nepodložený pocit obžalovaného, založený výlučne na vlastnom nestotožnení sa so skoršími rozhodnutiami namietaného súdu a jeho sudcov. Pomerom k veci v zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 Tr. por. podľa ustálenej súdnej praxe treba rozumieť najmä skutočnosť, že orgán uvedený v tomto ustanovení bol sám poškodený trestným činom, ktorého sa majú týkať procesné úkony, resp. ním boli poškodené osoby jemu blízke a pod.

So zreteľom na uvedené skutočnosti najvyšší súd nepovažoval tvrdenia, uvedené v návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci, za opodstatnené a spôsobilé na vyvodenie záveru o zaujatosti procesného senátu Krajského súdu v Trnave, v dôsledku čoho je celkom nadbytočné zaoberať sa otázkou zaujatosti ostatných sudcov Krajského súdu v Trnave, ktorí sa na prejednávani a rozhodovaní predmetnej trestnej veci nezúčastňujú.

Najvyšší súd v dôsledku toho, ako aj so zreteľom zistenie, že pre odňatie a prikázanie veci nie sú dané žiadne dôležité dôvody dospel k záveru, že návrh obžalovaného J. K. na postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por. nie je dôvodný, a preto o návrhu obžalovaného J. K. na odňatie a prikázanie veci rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky súčasne považuje za vhodné poukázať na to, že ak by obžalovaný návrh na odňatie a prikázanie veci opakovane zakladal na tých istých dôvodoch, pre ktorý už bolo rozhodnuté týmto uznesením, o takom návrhu by sa so zreteľom na ustanovenie § 23 ods. 4 Tr. por. veta posledná nekonalo.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustná sťažnosť.

V Bratislave 26. augusta 2008

JUDr. Juraj M a j c h r á k , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Sláva Drgoňová